

Χιροσίμα 6/8/1945

Ναγκασάκι 9/8/1945

Γράφει ο **Βασίλης Συλαϊδής**

Στις 6 Αυγούστου 1945 ο κόσμος που ξέρουμε πάνω στη γή άλλαξε για πάντα. Η ατομική βόμβα που κατασκεύασαν οι ΗΠΑ έπεσε πάνω σε μια πόλη, τη Χιροσίμα, σκοτώνοντας ακαριαία 80 χιλιάδες κατοίκους κι άλλους 60 χιλιάδες μέχρι την επόμενη χρονιά, σα συνέπεια των σοβαρότατων τραυμάτων, εγκαυμάτων ή και της έκθεσης στην ραδιενέργεια που υπέστησαν. Δεκάδες χιλιάδες άλλοι άνθρωποι συνέχισαν να υποφέρουν και τα επόμενα χρόνια πολλοί ακόμη πέθαναν από τις συνέπειες της έκρηξης.

Μετά 3 μέρες, στις 9 Αυγούστου μια ακόμη ατομική βόμβα κατέστρεψε το Ναγκασάκι, με πολλές δεκάδες χιλιάδες ακόμη νεκρούς.

Ο κόσμος που ζούμε δεν είναι πια ίδιος.

Η ανθρώπινη κοινωνία με την τεχνολογική της πρόοδο κι ιδιαίτερα μέσα στον πιο καταστροφικό πόλεμο της ιστορίας τον 2ο ΠΠ που στοίχησε τη ζωή σε 60-80 εκατομμύρια ανθρώπους, κατασκεύασε τα μέσα με τα οποία η ίδια η επιβίωσή της πάνω στη γη για πρώτη φορά κινδυνεύει (με αιτία τις ανθρώπινες ενέργειες). Το ότι δεν έγινε πόλεμος με ανοιχτή - γενικευμένη χρήση πυρηνικών όπλων σε μια γιγαντιαία κλίμακα είναι θέμα μάλλον τύχης, δεδομένου ότι έχουν υπάρξει πολλές στιγμές που θα μπορούσε να ξεκινήσει. Σήμερα στους κινδύνους αυτούς που δεν έχουν εξουδετερωθεί προστίθενται κι άλλοι τεράστιοι ανθρωπογενείς κίνδυνοι: η υπερθέρμανση του πλανήτη κι η κλιματική αλλαγή, η μόλυνση του περιβάλλοντος, επιδημικές ασθένειες που θα ξέφευγαν από έλεγχο κ.ο.κ. Η κύρια όμως απειλή είναι τα πυρηνικά όσο υπάρχουν και δεν καταργούνται κι απαγορεύονται παγκόσμια κι όσο οι πόλεμοι συνεχίζονται.

Και δυστυχώς, όταν το 1945 μια κυβέρνηση, των ΗΠΑ συγκεκριμένα (και η μόνη μέχρι στιγμής), αποφάσισε να τα χρησιμοποιήσει και μάλιστα απροειδοποίητα, για δικούς της στρατηγικούς και γεωπολιτικούς λόγους, αυτό αποτελεί ένα ζοφερό προηγούμενο ότι μπορεί κάλλιστα να επαναληφθεί. Και θα επαναληφθεί, όσο τα πυρηνικά κι άλλα όπλα μαζικής καταστροφής δεν απαγορεύονται και καταργούνται με διεθνή εποπτεία παγκόσμια, όσο συνεχίζονται οι ανταγωνισμοί σε οικονομικό, πολιτικό και στρατιωτικό επίπεδο, όσο οι εξοπλισμοί αυξάνονται κι οι συγκρούσεις κι οι «τοπικοί» πόλεμοι εξαπλώνονται.

Στο τέλος του 2ου ΠΠ οι ΗΠΑ απέκτησαν το πυρηνικό μονοπώλιο για λίγα χρόνια, σήμερα αρκετές χώρες έχουν μπει στο «club» των πυρηνικών δυνάμεων, επίσημα ή και ανεπίσημα (όπως το Ισραήλ, το οποίο διαθέτει πιθανότατα εκατοντάδες πυρηνικά, χωρίς να έχει κάνει «δοκιμή», αλλά σχεδόν έφθασε να τα

χρησιμοποιήσει τον Οκτώβριο του 1973 όταν ηττάτο στην αρχή του τότε πολέμου με τους Άραβες).

Η επίσημη δικαιολογία των ΗΠΑ για τη ρίψη των 2 βομβών στην Ιαπωνία είναι ότι έτσι επιτεύχθηκε η παράδοση της τελευταίας κι αποφεύχθηκαν περαιτέρω απώλειες Αμερικανών στρατιωτών. Σοβαρές νεώτερες έρευνες και μελέτες σε ΗΠΑ, Ιαπωνία κ.ά. όμως δείχνουν ότι ο καθοριστικός παράγων που κατέστρεψε κάθε στρατηγική και διπλωματική ελπίδα της Ιαπωνικής στρατιωτικοφασιστικής-μοναρχικής άρχουσας κλίκας και κυβέρνησης να πετύχει μια κάπως πιο ευνοϊκή γι αυτήν συνθηκολόγηση (τον πόλεμο τον είχαν χάσει ήδη και το ήξεραν) ήταν η είσοδος της Σοβιετικής Ένωσης στον πόλεμο εναντίον της τα μεσάνυχτα 8-9 Αυγούστου. Ακριβώς όπως είχαν συμφωνήσει ήδη με τους τότε συμμάχους τους στην Ευρώπη, ΗΠΑ και Μ. Βρετανία στη διάσκεψη της Γιάλτας τον Φεβρουάριο του 1945 (Στάλιν-Ρούσβελτ-Τσόρτσιλ), δηλ. να μπει στον πόλεμο κατά της Ιαπωνίας κι η ΕΣΣΔ 3 μήνες μετά την παράδοση της ναζιστικής Γερμανίας, η οποία επιτεύχθηκε 8-9 Μαΐου 1945... «Εγγλέζοι» στο ραντεβού τους οι Σοβιετικοί... Η ηγεσία της αυτοκρατορικής Ιαπωνίας έλιπιζε μέχρι την τελευταία στιγμή να αξιοποιήσει την «ουδέτερη» μέχρι τότε ΕΣΣΔ σαν μεσάζοντα για να πετύχει μια ευνοϊκή για το καθεστώς της συνθηκολόγηση. Αντί γι αυτό αιφνιδιάστηκε απόλυτα όταν εκδηλώθηκε μια καταγιιστική σοβιετική επίθεση στην Μαντσουρία (Β.Α. Κίνα, που ήταν κατεχόμενη από την Ιαπωνία κι «ανεξαρτοποιημένη» σαν κράτος-ανδρείκελο της Ιαπωνίας). Η σοβιετική επέλαση σε ελάχιστες μέρες κατέστρεψε την «ένδοξη» ιαπωνική στρατιωτική δύναμη στο Κβαντούγκ όπως την αποκαλούσαν, συντρίβοντας την αλλαζονεία του Ιαπωνικού στρατού. Εκτός από την Μαντσουρία που σχεδόν ολοκληρωτικά κατέλαβε ακαριαία, απειλούσε άμεσα την Κορέα που κατείχε η Ιαπωνία από το 1895, κατέλαβε και τα νησιά Σαχαλίνη και Κουρίλες που η τσαρική Ρωσία είχε χάσει από τους Ιάπωνες το 1905, απειλούσε και το βόρειο μεγάλο νησί του Ιαπωνικού αρχιπελάγους, το Χοκάιντο. Ταυτόχρονα κι όλη η τεράστια στρατιωτική δύναμη της Ιαπωνίας που κατείχε μεγάλο μέρος της Κίνας ουσιαστικά εξουδετερωνόταν και κυκλωνόταν. Έτσι, μπροστά στις καταγιιδτικές εξελίξεις και πατώντας και στο σοκ των πυρηνικών επιθέσεων των ΗΠΑ (που είχαν όμως περιωρισμένη στρατιωτική σημασία), με ένα «ανακτορικό» πραξικόπημα, εξουδετερώθηκε η πρωτοκαθεδρία του «ανυποχώρητου» Στρατού στο Τόκυο κι ο ίδιος ο αυτοκράτορας ανάγγειλε στις 15 Αυγούστου την ετοιμότητα για παράδοση (σώζοντας έτσι και το θρόνο του, το μόνο που παραχώρησαν οι ΗΠΑ στην Ιαπωνία, μια που το βρήκαν χρήσιμο για την παράδοση και μετέπειτα κατοχή της). Η επίσημη τελετή παράδοσης έγινε στον όρμο του Τόκιο, πάνω στο αμερικανικό θωρηκτό «Μιζούρι» στις 2 Σεπτέμβρη.

Με βάση τα παραπάνω, μάλλον διαφαίνεται ότι πραγματικός στόχος των 2 βομβών από τις ΗΠΑ ήταν να αντισταθμίσουν την καταλυτική γεωπολιτική επίδραση που έτσι κι αλλιώς θα είχε η σοβιετική επέμβαση, την οποία βέβαια είχαν ζητήσει οι ΗΠΑ κι είχαν ανάγκη άλλωστε για να εξουδετερωθεί οριστικά στρατιωτικά η Ιαπωνία που είχε μια νοοτροπία φανατικής αντίστασης μέχρις εσχάτων (όπως είχε πρόσφατα φανεί στην Οκινάβα). Αλλά παράλληλα να δείξουν στον κόσμο και στην ΕΣΣΔ που έβγαινε μεν κατεστραμένη κι αιμάσουσα (28 εκατ. νεκροί) από τον 2ο ΠΠ αλλά στρατιωτικά πανίσχυρη και θριαμβεύτρια πάνω στη ναζιστική Γερμανία, ότι οι ΗΠΑ όχι μόνο είχαν το πυρηνικό μονοπώλιο (μέχρι το 1949 που απέκτησε κι η ΕΣΣΔ πυρηνικά), αλλά και την «αποφασιστικότητα» να το χρησιμοποιήσει, ακόμη και πάνω σε αμάχους...

*Χιροσίμα, ο «θόλος», το μόνο «μνημείο» που σώζεται
σήμερα από τον πυρηνικό όλεθρο.*

Έτσι, οι 2 βόμβες στη Χιροσίμα και Ναγκασάκι, σηματοδοτούν το τέλος του 2ου ΠΠ αλλά και την αρχή του Ψυχρού Πολέμου, που τυπικά έληξε το 1991 με τη διάλυση της ΕΣΣΔ, αλλά ουσιαστικά συνεχίζεται κι εντείνεται και σήμερα αντιπαραθέτοντας τις ΗΠΑ (με τους συμμάχους τους) στη Ρωσία και την ανερχόμενη και στρατιωτικά Κίνα...

Εδώ και 70 χρόνια, κάθε άνθρωπος πάνω στη γη, δεν πρέπει να ξεχνά αυτό που απάντησε ο Αϊνστάιν όταν ρωτήθηκε σχετικά, ότι δεν ξέρει πως θα διεξαχθεί ο 3οςΠΠ, αλλά μπορεί να προβλέψει για τον 4ο: με τόξα και βέλη... (μάλλον «αισιόδοξος»). Ο Αϊνστάιν που στην εκτυφλωτική λάμψη των εκρήξεων στις Ιαπωνικές πόλεις επιβεβαιώθηκε «πειραματικά» με τον πιο τραγικό τρόπο για την ισοδυναμία μάζας-ενέργειας από την Ειδική Θεωρία της Σχετικότητας που δημοσίευσε το 1905.

Η καμπάνα στο πάρκο ειρήνης στη Χιροσίμα που ηχεί στις 8:15 στις 6 Αυγούστου κάθε χρόνο σημαίνει για όλη την ανθρωπότητα: ποτέ πια πόλεμοι, τέρμα τα πυρηνικά!

5/08/2015